

Välkomna

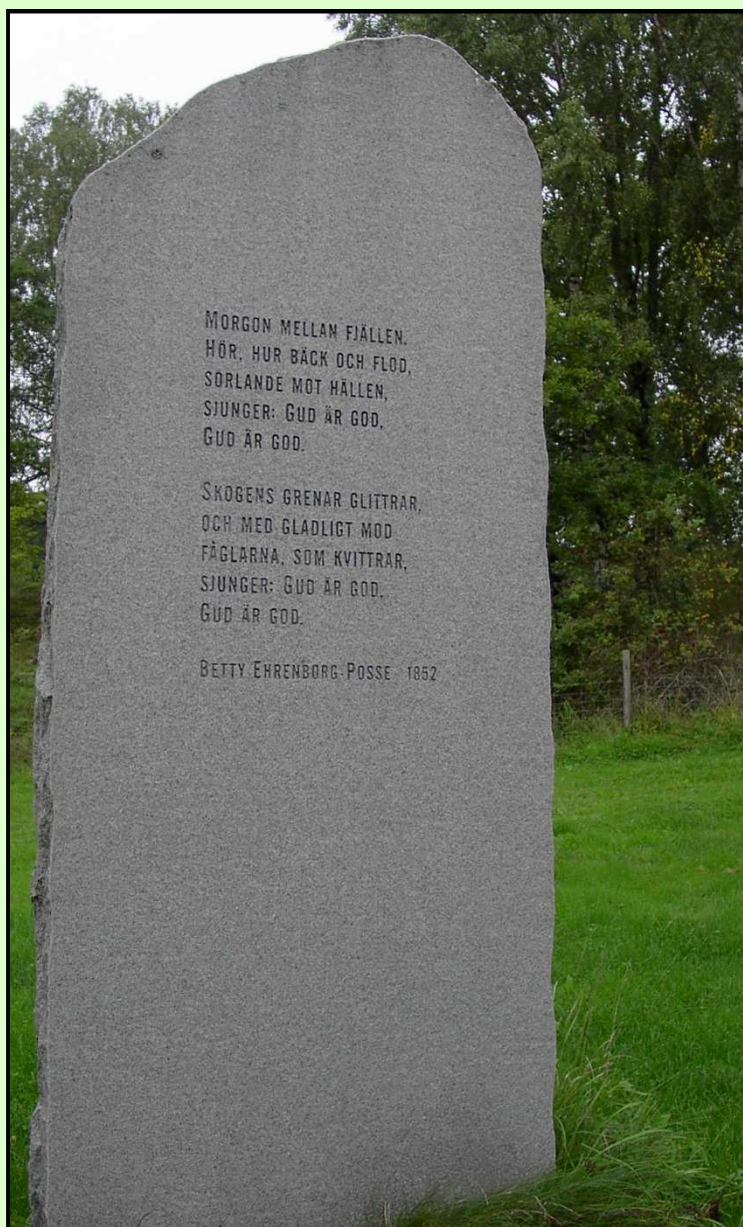
**Baptisterna i Betania,
Bäckegruvan**

av Maria Lagerman

Svenska kyrkan
LINDE BERGSLAGS FÖRSAMLING

Kristinakyrkan

*Morgon mellan fjällen
graverad på Nyköpings
Sjungande stenar.*

Översattes 1852 av...

...Betty Ehrenborg-Posse (1818-1880) som startade söndagsskolor i Linde cirka 1855, trots att...

...Konventikelplakatet
(sen 1726) gällde till 1858

- sex år efter Bettys översättning.

*Kungl. Maj:ts förnyade
placat Och förbud angående
The oloflige
Sammankomster, / hwilka
uti enskylte Hus til en
särskild och enkannerlig
Gudztienssts förrättande
anställas, Samt theras
straff / som ther med
beträdas.*

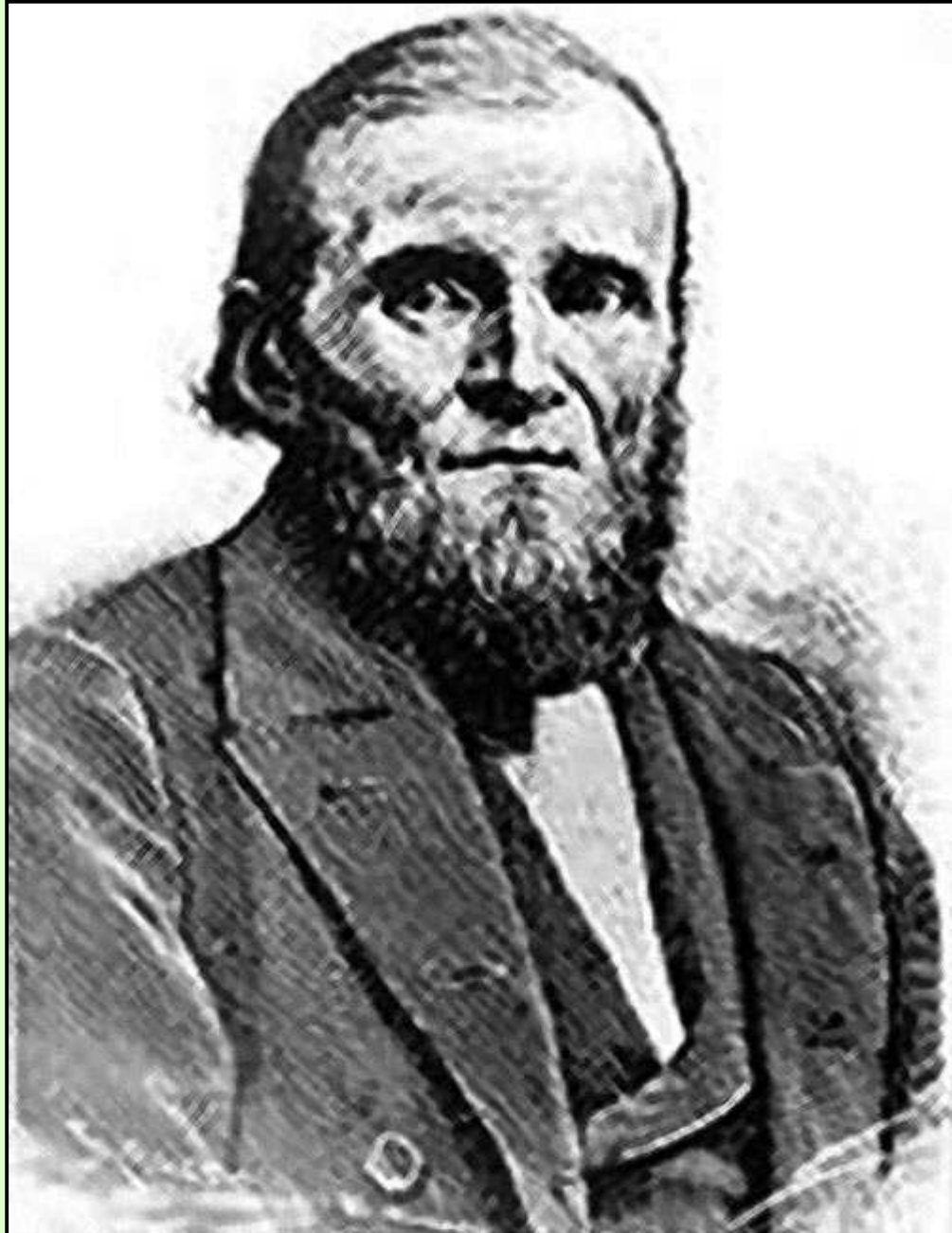
... af den 12 januari 1726.

Förbudet upphävdes 10 år EFTER att baptisterna bildade sitt samfund efter ett olagligt dop...

**...intill Borekullastugan i Norra Halland
den 21 september 1848...**

**...av hustrun till
Fredrik Olaus Nilsson
och sju andra.**

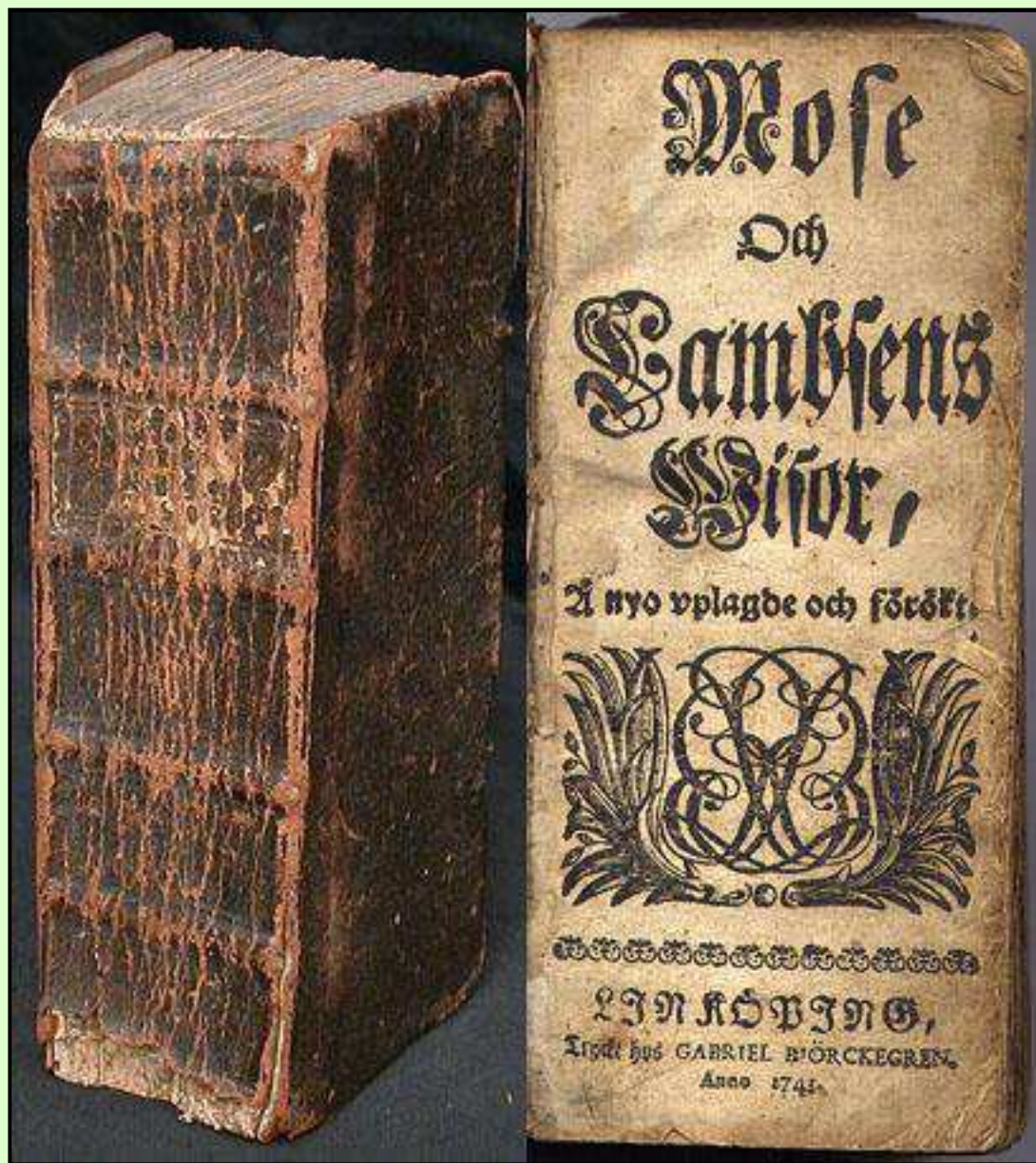
**I kvällsmörker ledde
Nilsson bildandet av
Baptisterna, som
innebar år av
förföljelse och
tvångsdop av "oäkta"
barn!**

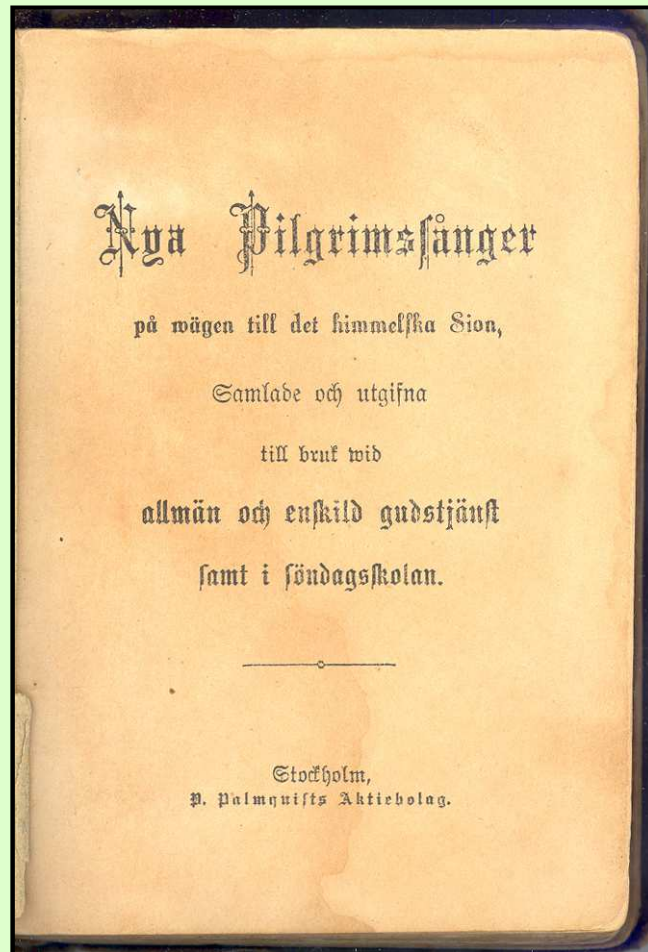
Det första årtiondet sjöng man ur det som fanns: *Psalmboken* eller "Rutströms sånger" som hette *Sions Nya sånger*, (här från 1821).

Lite osäkert om baptisterna också använde Rutströms *Sions sånger - Bägge samlingarna*.

Baptister sjöng ur den äldre pietistiska *Mose och Lambens Wisor*, som kom 1717 med den första utgåvan (denna från 1743), eller ur *Syréns sånger*.

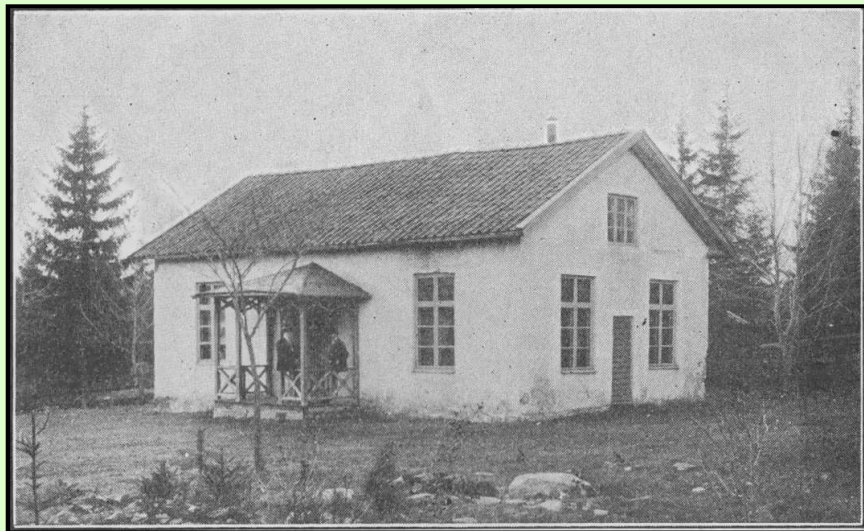
När konventikelplakatet upphörde 1858 började baptisterna använda Bröderna Palmqvists bok 1859, *Pilgrimssånger på vägen till det himmelska Sion.*

Den gavs ut i 43 upplagor.

(Här en sen Pilgrimssånger från 1891.)

På 1860-talet bildas Fanthyttans baptistförsamling, den första i Linde socken. Det första dopet sker i Dammsjön 1863, för 148 år sedan.

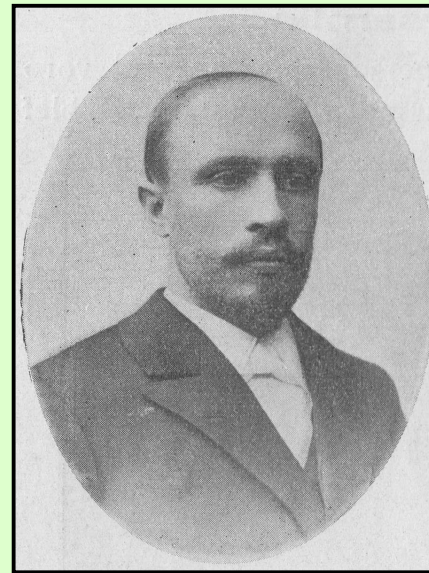
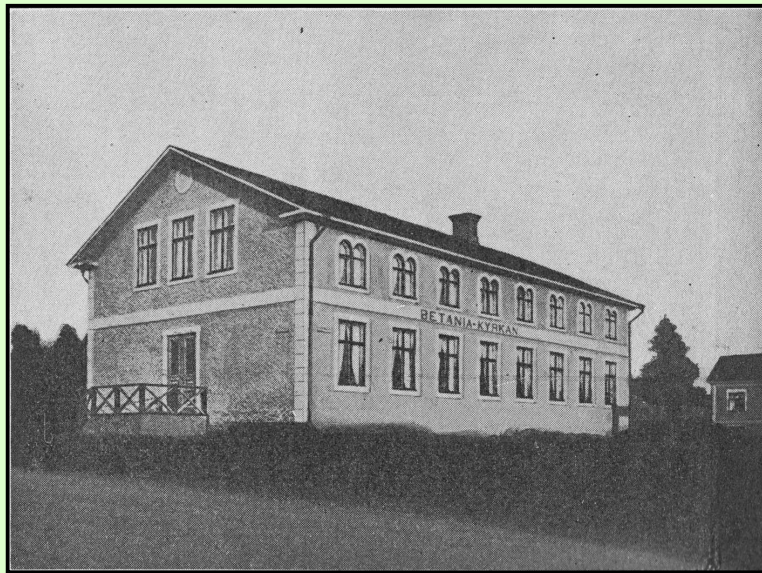
Mormoner och bildandet av Åkessons Fribaptist-samfund 1872 ledde till uteslutning av tolv medlemmar. De bildade istället Bengtesfalls Baptistförsamling 1880, som byter namn till Aspa Baptistförsamling 1887.

Aspa skolhus blev kapell 1886.

Aspa blev moderförsamling till flera församlingar.

Först 1918 bildar Aspas medlemmar Lindes Baptistförsamling. Men redan 16 år tidigare, 1902, invigde de Betania-kyrkan med plats för 500 pers.

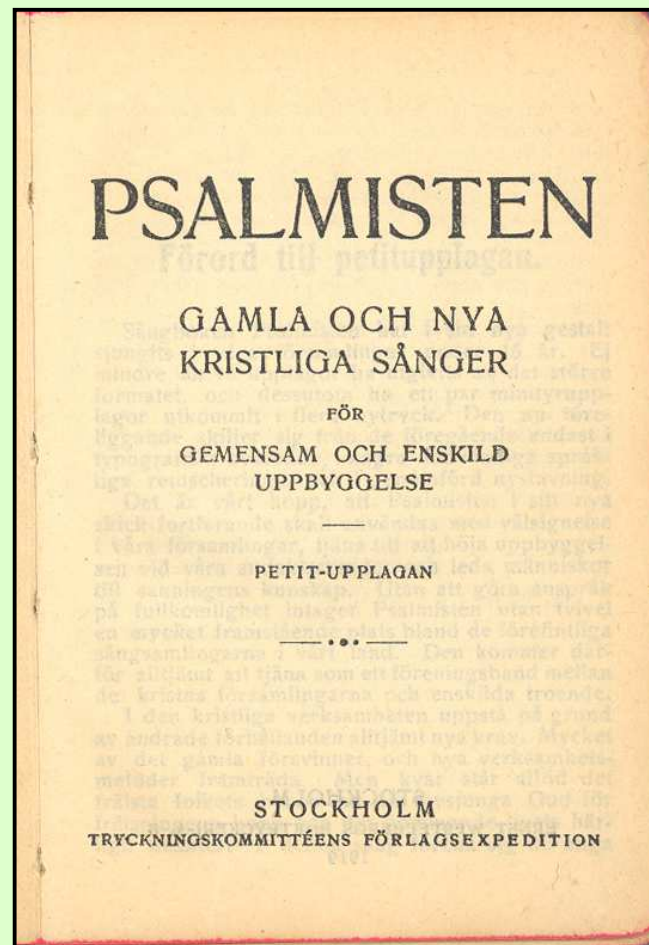

**Lindes pastor
C.G. Larsson
från 1910.**

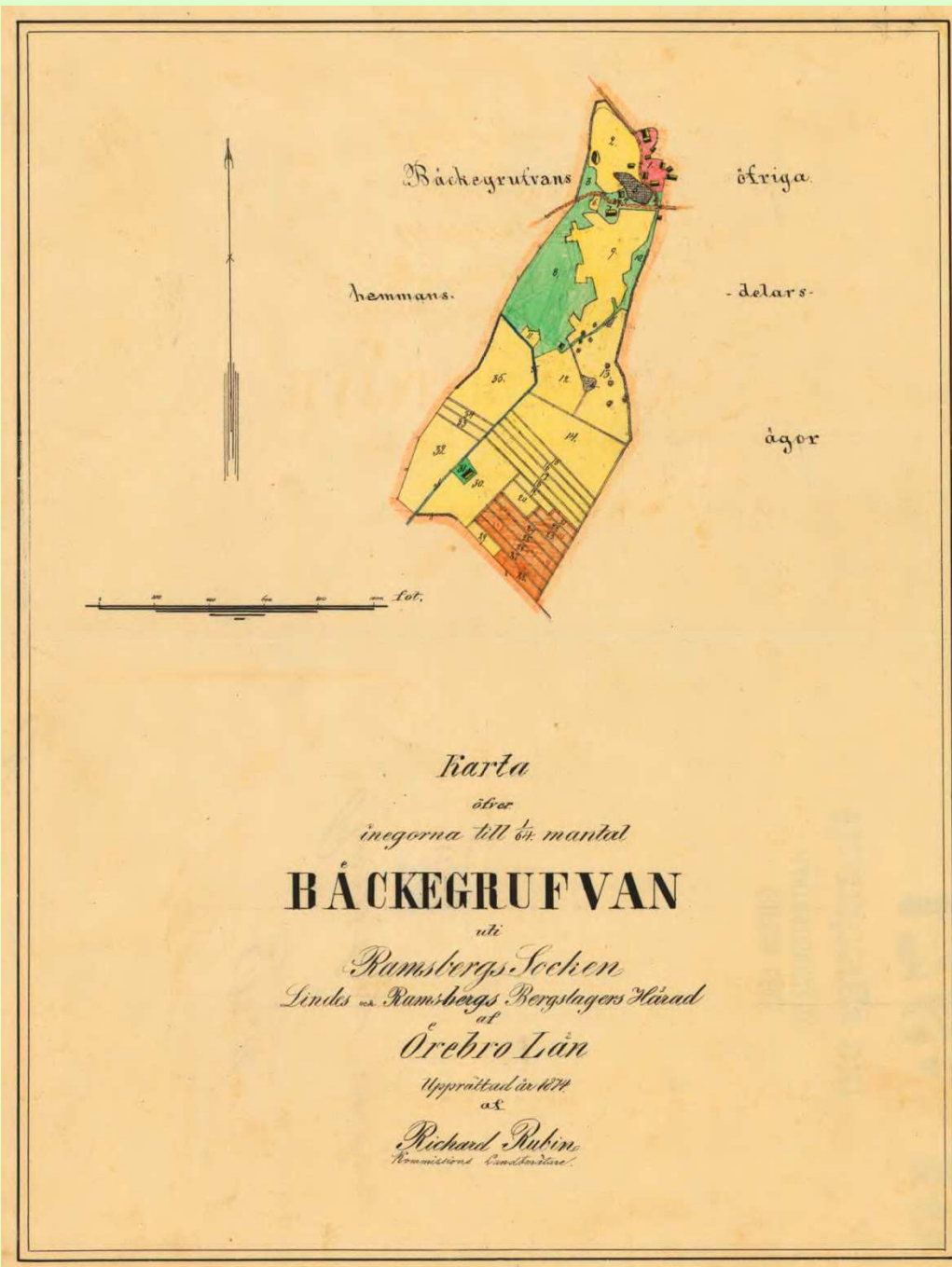
**44 personer stannar kvar i "Aspa bönhus -
Ebeneserkapellet".**

Samma år som uteslutningen, 1880, kom baptisternas egen sångbok, *Psalmisten*, som efter två år tryckts i fyra upplagor.

Den sista utgåvan, från 1928, innehöll 773 sånger.

Här en bok från 1919.

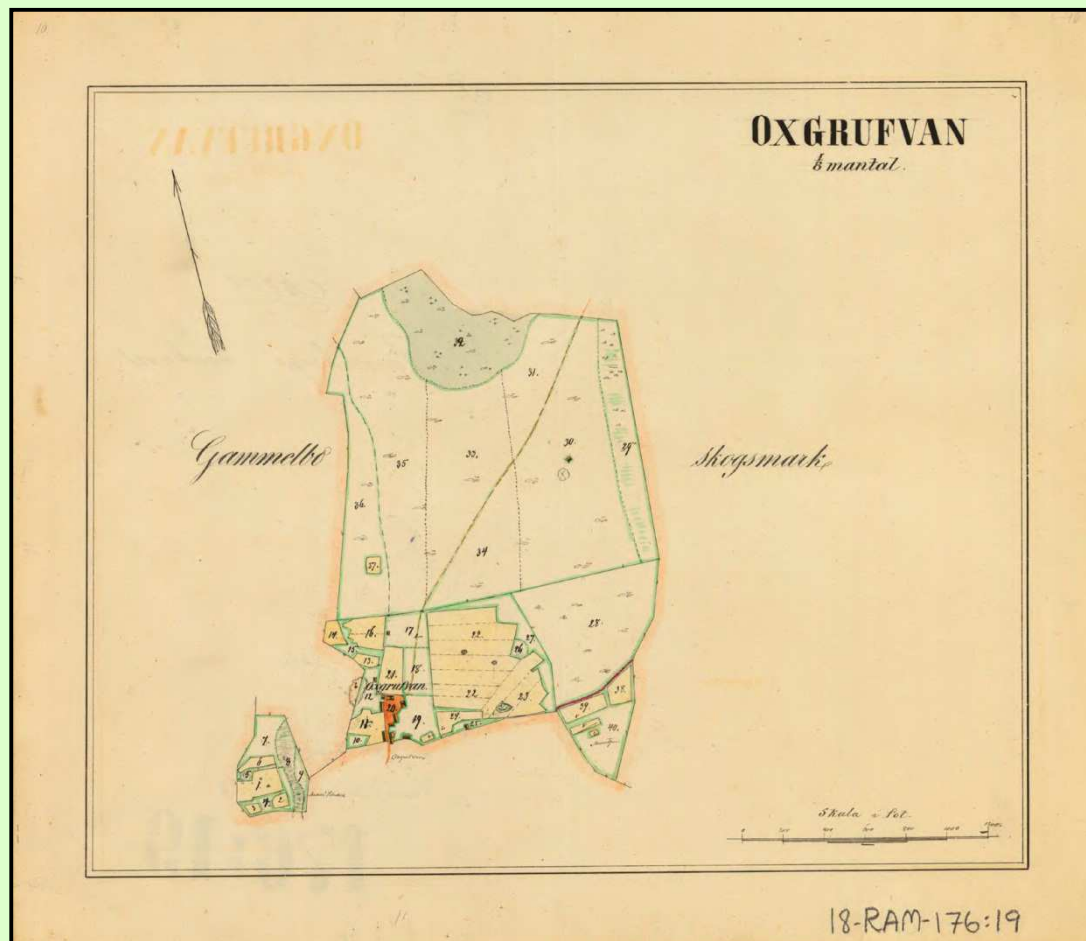

Befolkningen "på
 skogen" hade en
 liten "friförsamling"
 som bildade
 Ramsbergs
 Baptistförsamling.

**Församlingen
bildades i
Oxgruvan den
19 sept 1886.**

Oxgruvan, byggt 1907.

Mötet leddes av föreståndaren för Aspa Baptistförsamling, snickaren & predikanten Gustaf Erikson (1852-1896). Han blev den förste föreståndaren i Ramsbergs Baptistförsamling med 51 medlemmar!

1890, fyra år efter bildandet, hade man 71 medlemmar.

Trots avsaknad av lokal hade man söndagsskola.
Julfesten 1895 delar man ut biblar till "flitiga barn".

1897 utser man en söndagsskolföreståndare.

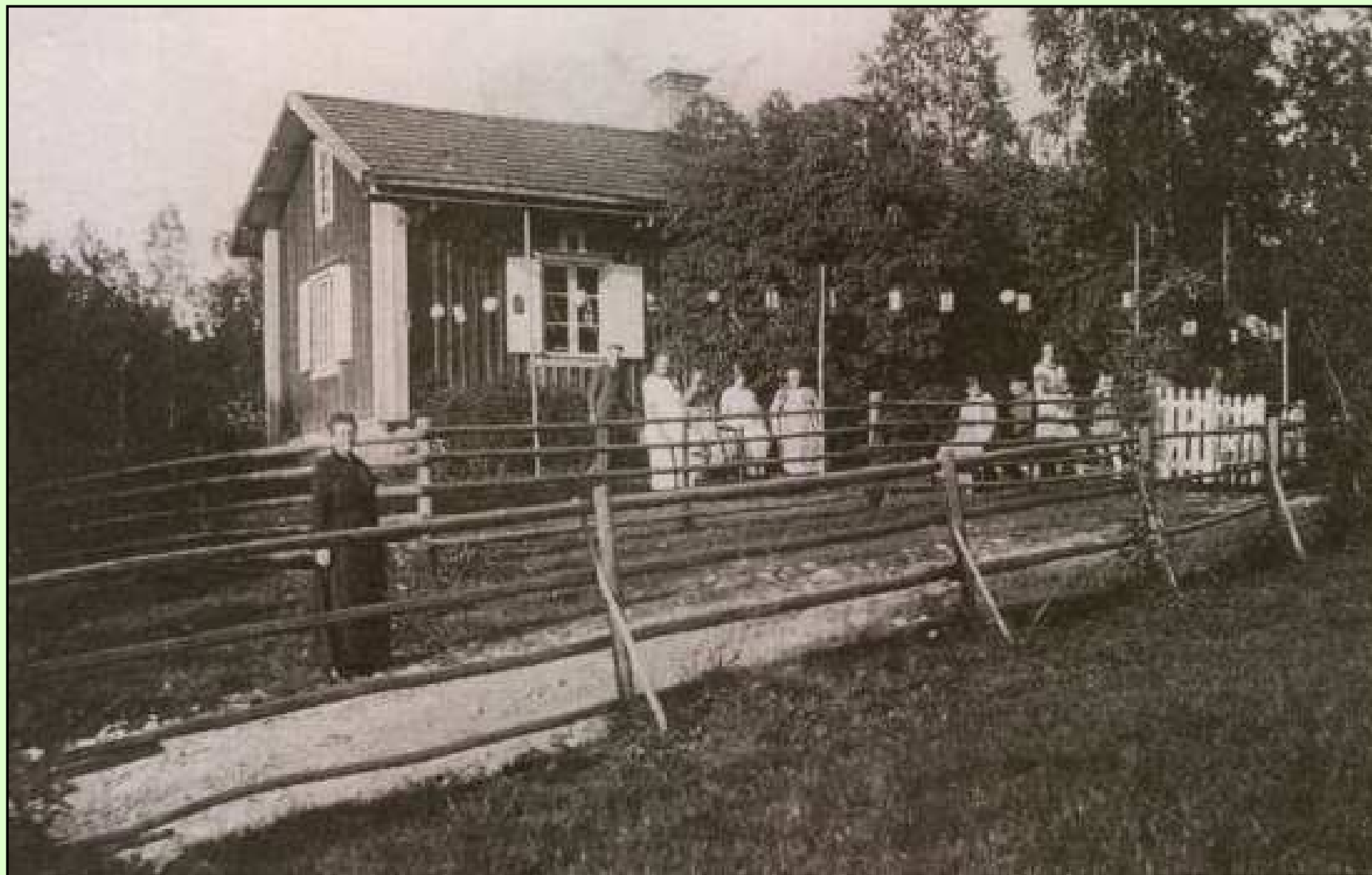
Troligen dröjde det till 1910 till man hade en egen sångsamling för barnen.

Lilla Baptisten, sånger för söndagsskolan och hemmet trycktes minst 18 gånger till 1928.

Från 1919 använde ungdomsgrupperna *Samlingstoner*.

Vid sekelskiftet hölls en del verksamhet i Granhults flygelbyggnad, vilket fortgick genom åren.

Fröken Augusta Lindvall 1903 vid Bäckegruvans första skola. Kanske låg den på Gruvstugutomten!

20 april 1912, drygt 25 år efter bildandet, meddelas att Gustav Larsson Pligg skänkt dem en tomt i Bäckegruvan, Gruvstugetomten.

Pliggens.

Köpebref. År 1914

Undertecknad, Gustaf Larsson, Pligg upp-
läte härmed och fräljer till Rånslövs
Baptistförsamling från mitt ägande 1/128
omantat St. & Bäckegruvan i Rånslövs
socken ett område, benämmt Gruppbygget
innehållande i areal 462 kvadratkilometer
samt gränsande i norr mot Bygdsvägen
Bäckegruvan - Njåtorp 29 meter, i väster
mot Stamhusmaniet med en bruten linie
om tillhöra 26 meter, i söder mot Stam-
husmaniet 8 meter samt i sydost och
i öster mot Stamhusmaniet med en bruten
linie tillhöra 27,5 meter, allt i enlighet
med en af Skogsjägaren Oskar Carlsson
år 1913 afvee omäkt utpräntad karta,
allt för en afverenskommen köpesumma
Fem (5) kronor, hvilken blifvit till fullo
gulden och härmed kvitterad.

Köpet ingår den i området be-
fristliga gruppbygget. Området säljes gra-
vationspriset att genast tillräddas och
frilagga sig säljaren från att stända honom
Bäckegruvan den 25/4 1914

Gustaf Larsson Pligg

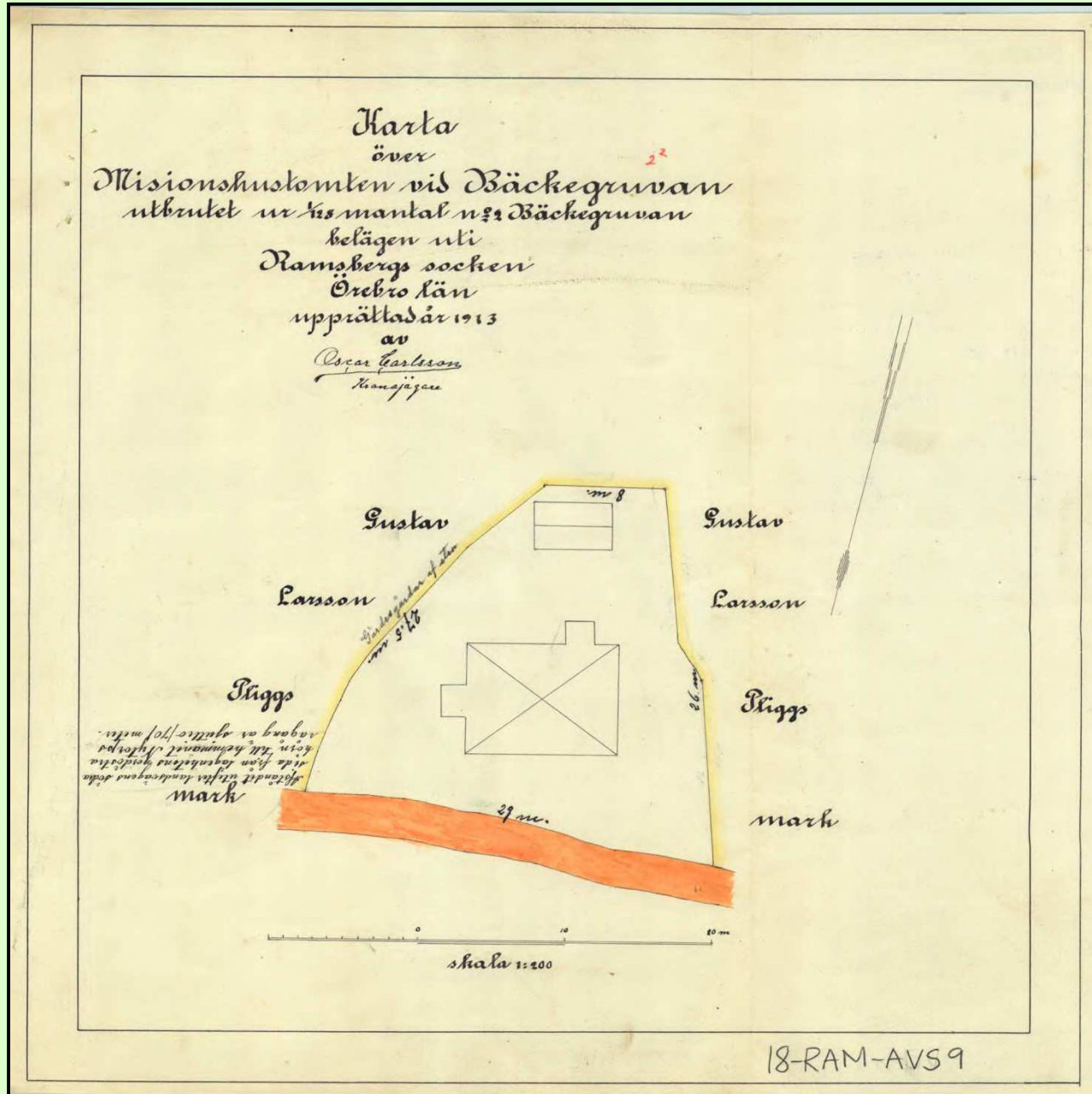
Egenhändiga namnteckningar berättas:
Larsson, Gust. Gustaf Berggren

Gustaf
Larsson
den 25/4
1914

**24 april 1914, två år
senare, skrivs ett
köpekontrakt på 5 kr.**

4 jan 1914 hade man
invigt det nybyggda
kapellet.

**Det kostade 555 kr att få
klart, plus grunden.**

När ägodel-
ningen
sker, 1916,
är kapellet
mindre än
idag.

**Första kända bilden från församlingens verksamhet.
Söndagsskolbarn anno 1917. Namn nästa sida.**

1. Agnes Johansson (syster med 3)
2. Tora Jansson
3. Alma Johansson (syster med 1)
4. Gulli Gustavsson
5. Gerda Berggren
6. Herbert Lind
7. Märta Berggren "Skömmar-Märta"
8. Astrid Jansson "Mosstorps-Astrid"
9. Augusta Berggren som spelade och sjöng
10. Anna Lilja, söndagsskollärare
11. John Jansson "Skött-John"
12. Karin Bark (?)
13. Karl Johansson (Siris bror)
14. Valdemar Berggren
15. Märta Karlsson
16. Martin Berggren "Skömmar-Martin"
17. John Johansson
18. Nisse Johansson
19. Thea Johansson
20. Märta Johansson
21. Siri Lilja
22. Lisa Lilja
23. Robert Lilja
24. Märta Eriksson ("Nytorps-Märta" småningom"
25. Vidar NN
26. Karin Bark (igen?)
27. Nisse Johansson

**Första kända bilden från församlingens verksamhet.
Söndagsskolbarn anno 1917. Namn förra sidan.**

1919 skriver sekreteraren Augusta Berggren:

"Herrens nåd har varit stor men än mer hans kärlek, som allt mer och mer har sammanlänkat oss till enhet och allt starkare kärlek till varandra."

På hösten kom Eric Dahl från Örebro missionsskola. Han blev församlingens pastor.

1922 startade man verksamhet i Ramsberg.

Några medlemmar bildade egen församling 1925 med ett kapell i Resta och med koppling till pingströrelsen.

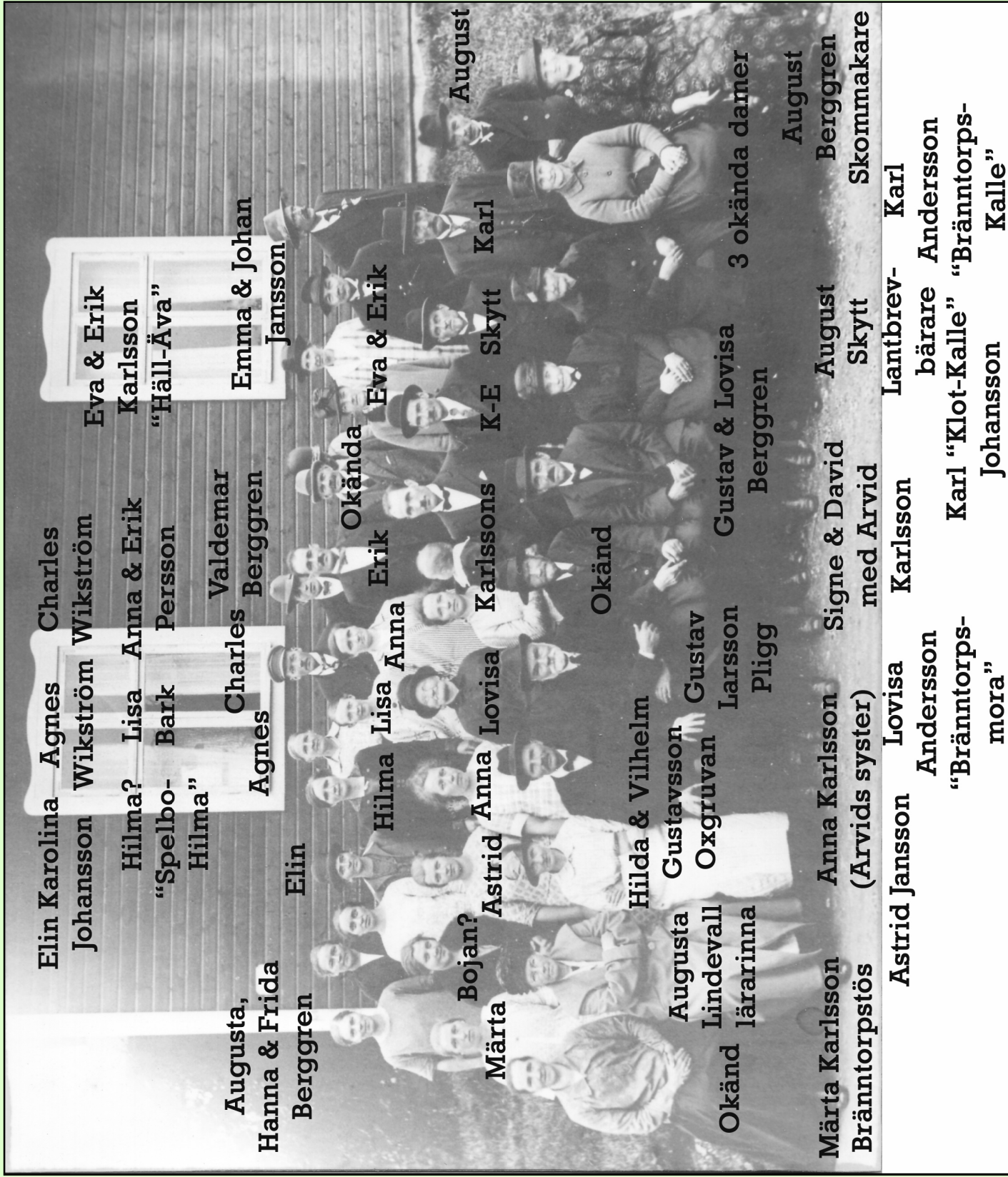
September 1921 skriver Arvid Karlsson från Gäddtjärn (sekreterare ända till 1956) att man ska *”låta möta en predikant med bil!”*

Skolläraren Alvar Henriksson, handlaren Nisse Lilja och ”postbäraren” Valdemar Berggren var först med telefoner i byn.

(Det fanns flera Berggren-släkter i byn.)

Ramsbergs Baptistförsamlings 40-årshögtid omkring den 19 september 1926 vid kapellet i Bäckegruvan.

Elin Karolina Agnes Charles
 Johansson Wikström Wikström
 Hilma? Lisa Anna & Erik
 "Spelbo- Bark Persson
 Hilma" Valdemar

Augusta, Hanna & Frida
 Berggren Charles Berggren
 Emma & Johan
 Jansson

Elin
 Bojan? Astrid
 Märta
 Hilma Lisa Anna
 Anna Lovisa
 Okända
 Erik
 Karlssons
 K-E Skytt
 Karl
 August

Okänd
 Hilda & Vilhelm
 Gustavsson Gustav
 Oxgruvan Larsson
 Pligg
 August
 Lindevall
 lärarinna
 Gustav & Lovisa
 Berggren
 3 okända damer
 August

Märta Karlsson
 Brännorpstös
 Astrid Jansson
 Lovisa
 Andersson
 "Bränntorps-
 mora"
 Signe & David
 med Arvid
 Karlsson
 bärare
 Karl "Klot-Kalle"
 Johansson
 August
 Berggren
 Skytt
 Skommakare
 Lantbrev-
 Karl
 Andersson
 "Bränntorps-
 Kalle"

Söndagsskolbarnen, troligen 1926. Namn nästa sida.

Söndagsskolbarnen, troligen 1926.

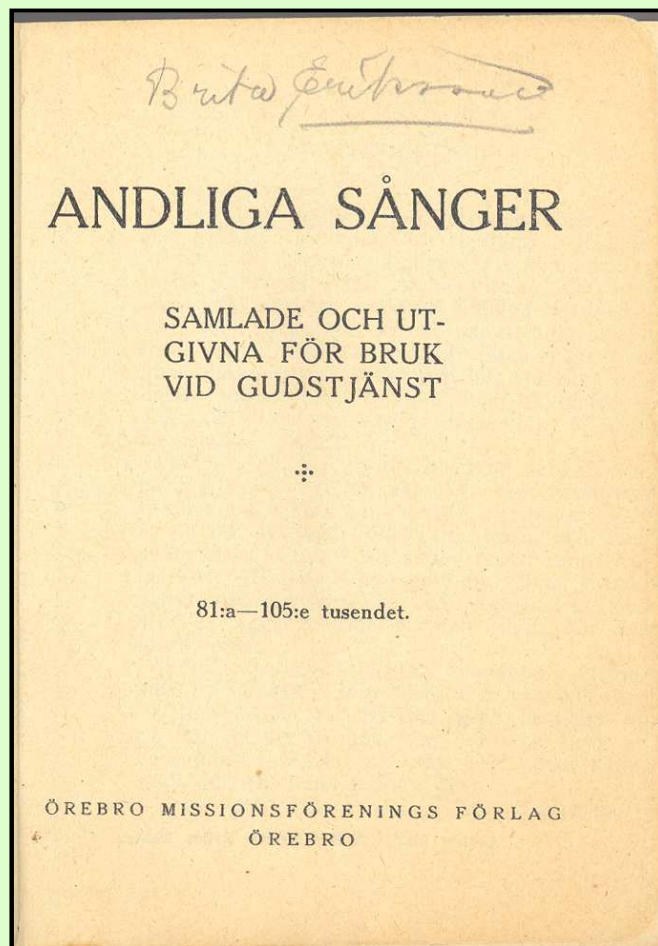
Söndagsskolbarnen, troligen 1926.

Söndagsskolläraren Karles Wikström till höger och Frida Berggren (syster till Gerda och evangelisten Hanna) till vänster.

Från vänster längst fram: Maria Utter, Märta Lilja, Rut Johansson ev. Pliggnisse och en pojke som ev är Herbert Andersson, sen Ruth Berggren (Valdemars syster).

Bakom från höger troligen Karles söner Petrus och Paul Wikström, i mitten Linnea Johansson. Långt ut till vänster Ruth Wikström, dotter till Karles.

Överst Valdemar Berggren söndagsskollärare, Fanny (Stora Bränntorpet), två okända, Linnea som bodde vid Johan Janssons, i övrigt okända.

När baptisterna funnits 45 år i Bäckegruvan, 1931, gav "utbrytaren" Örebromissionen ut sin sångbok *Andliga Sånger*. Dess upplaga från 1935 vet vi att den användes här med sina 525 sånger.

Troligen förekom sånger ur Helgelseförbundets samling, *Väckelsesånger för affällingar och det slumrande Sion*, från 1906, vars sånger användes av de baptister som med Lewi Petrus bildade Filadelfia, 30 aug 1910.

Församlingen tillhörde Västmanlands distriktsförening trots att Aspa tillhörde Närke.

September 1932 beslutar man att bygga till kapellet. Medel hade man fått genom en donation av Augusta Gustavsson. Ny orgel köptes 1934.

Erik Persson från Nyckelbäcken, som varit föreståndare 1916-1920, blev åter föreståndare 1923-1947.

Augusti 1938 beslutar man att begära utträde ur Svenska Baptistsamfundet men samarbetar med "pingstbaptisterna" i Örebromissionen.

Från 1948 samarbetar man med Lindesbergs Baptistförsamling och dess pastorer var som regel föreståndare även i Bäckegruvan.

Folk i byn

Gustav & Lovisa
Berggren vid
Hannas
konfirmation,
ca 1906.

Barnen från vänster:
Augusta, Hanna,
Gerda i knät på
modern och Frida.

**Augusta Berggren
gifter sig med
Gunnar Jansson
(bror med Martin
Jansson som gifte
sig med Ruth
Wikström).**

**Dottern Stina föddes
1928 i Berggrenstorp
vid Kapellet. När
Sven och Magnus
var födda flyttade de
via Lilla Mosstorp
till Lilla Rävsnäs.**

**Gerda Berggren
1904-1984**

**Från vänster: Gerda Berggren,
Gunborg Andersson, Klara Lilja,
Maria Utter, Eivor Lindkvist,
Britta Wikström skymd och Siri
Johansson. Bakom från höger
David Karlsson, Georg
Johansson och Stig Lindkvist.
1934**

**Gustavs begravning
1951.**

**Gustav & Lovisa
Berggren, före 1948 då
Lovisa dog.**

**Skolans barn, 1948, med fröken Ingrid Borenäs.
Barnen från vänster: Maj-Lis Hero, Nyckelbäcken; Ingemar Karlsson,
Granhult; Ragnhild Persson, Årispan; Kerstin Pettersson,
Bäckegruvan; Solveig Larsson, Gammelbo gård; Gunnar Larsson,
Lilla Norrbo; samt Gudrun Bohman, Granhult.**

Pastor Erich Tökkes bilder från 1949.

**Från vänster Siri Johansson,
Margareta (Greta) Karlsson med
faster Hilma, Erik Persson, fru
Klesjö med dotter Birgitta, ev
fruns syster, Kalle Gustavsson,
Arvid Karlsson med sonen David
Karlsson.**

Kyrkkaffe 1949.

**Från vänster Hanna
Berggren, ev Allans syster,
Sven Gunnarsson, Frida
och Gerda Berggren.
Allan Larsson i mitten.**

**Erich Tökke var pastor
i Bäckegruvan &
Granhult (och
Lindesberg) drygt ett
år till hösten 1949.**

**75 predikningar hann
han att bjuda på.**

Pastor Erich Tökke med fru.

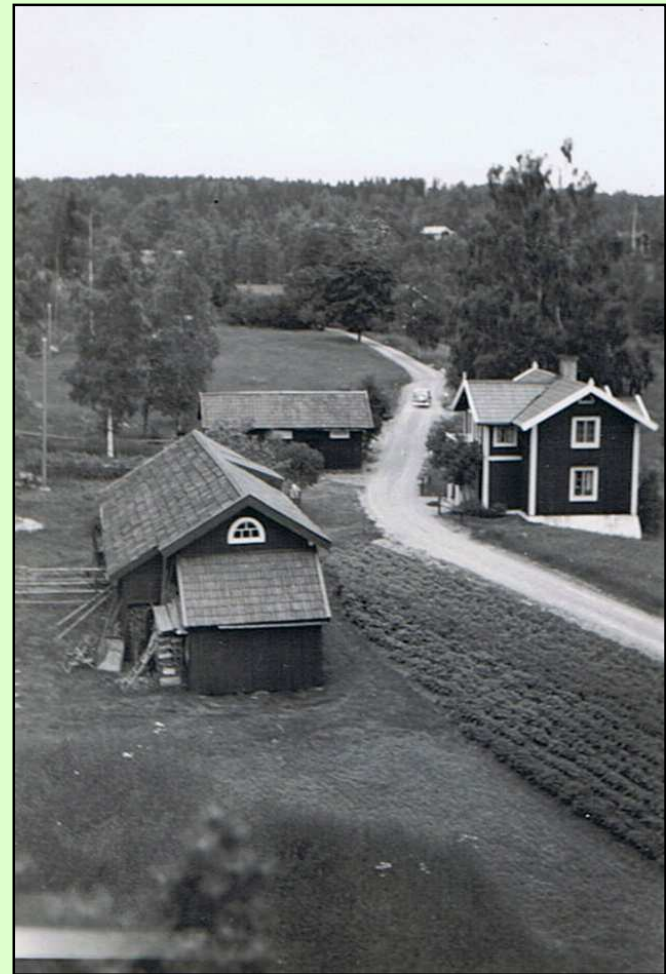

Skolans barn, 1949, med fröken Ene Kajassaar (Tiiu Swans mor) som fick sin första tjänst här efter flykten från Estland.

Övre raden: Ann-Katrine Sjögren, Gammelbo; Inez Larsson, Norrbo; Betty Karlsson, Mosstorp; Gulli Persson, Sjöfallet; och skolfröken.

Nedre raden: Roland Persson, Norrbo; Olle Jansson, Lövlund; Tiiu och Alf Persson, Årispan.

**Bygatans läge 1949, sedd från ett träd.
Numera går vägen på andra sidan om huset.**

Skräddarns.

**1950 ca.
Siri Johansson,
Margareta (Greta)
Karlsson och
Rut Johansson.**

**Predikant Larsson,
Siri Johansson,
Hanna Berggren,
Sven Gunnarsson,
Margareta (Greta)
Karlsson vid Betania
på 1950-talet.**

Evert & Stina Viberg

**Bröllop i Betania
1953 och 1954**

George & Astrid Johansson

**Forna söndagsskol-
läraren Karles
Vikströms son,
Paul Vikström med
sin fru Brynhild
1953.**

Karles Vikström

**Karles i Nederhyttan
cirka 1957 med sönerna
Paul längst fram och
Petrus med sonen Krister
och hustrun Inga-Britt
samt värden Alma.**

Evangelisthögtid, 1950-talet.

Från vänster: Erik och Anna Persson, Rut Johansson, Signe Gustavsson, Gustav Lilja, Emma Jansson, Siri Johansson, Klot-Kalle Johansson, Arvid Karlsson, August Berggren, Kalle Gustavsson, Karles Wikström, Elin Johansson, Johan Jansson.

Evangelisthögtid.

Bland de församlingsmedlemmar som ”gått ut i fältet” nämns i Torgny Brehmers minnesord 1956:

K. Israelsson, C. J. Andersson, Karl Hane, Hanna och Frida Berggren, Linnéa Eriksson, Karin Brohlin, Ruth Persson, syskonen Axel, Georg & Rut Johansson, syskonen Åke & Maj-Britt Lilja samt syskonen Stina och Sven Gunnarsson (bilden).

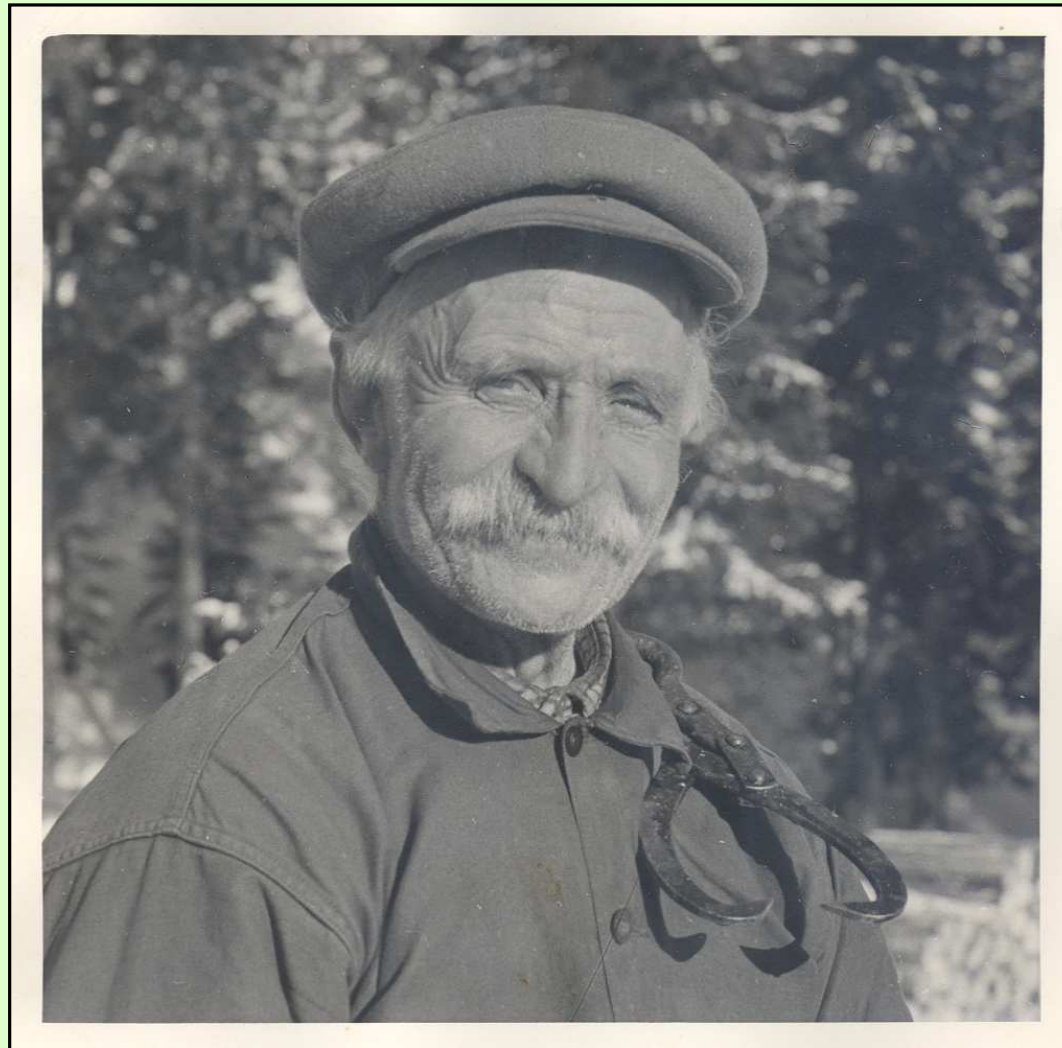

Minnesorden 1956 avslutas med:

*”Arbetet är stort,
dagen är kort,
visionen oändligt skön
och målet evigt.”*

Elin och Karl "Klot-Kalle" Johansson före 1961.

Henning Lind, Nytorp. 1950-tal.

**Matilda (född Berggren) och
Henning Lind, Nytorp
cirka 1960.**

**Harald och Rut
Gustavsson i
mitten.**

**Ada Gustavsson,
Kalle & Signe
Gustavsson, Siri
Johansson.**

**Främre raden
Rut Johansson,
Gerda Berggren,
Axel & Elsa**

**Johansson och
Erik Persson till
höger.**

1960-talet.

**Valdemar Berggren (1904-1991), lantbrevbärare –
Ingemar Petterssons morbror.**

**Juni 1974 får Ramsbergs Baptistförsamling ett tack
för de 7.000 kr Betania skänkt Sionförsamlingen.**

**Brevet avslutas med hänvisning till Matteus 25:40
”Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa
minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.”**

Den svenska psalmboken

1697 års korallbok och 1819 års praktpsalmbok.

- ❖ *Then Swenska Psalmboken* 1695 – 413 nr.
- ❖ *Den Svenska Psalmboken* 1819 – 500 nr.
- ❖ *Nya Psalmer medgivna att användas tillsammans med 1819 års psalmbok* 1921 – 173 nr.
- ❖ *Den Svenska Psalmboken gillad och stadfäst av Konungen* 1937 – 612 nr.
- ❖ *Psalmer och visor 76 & Psalmer och visor 82 – Tillägg till den svenska psalmboken*
- ❖ *Den Svenska Psalmboken 1986 – Baspsalmbok + tillägg*, 722 nummer.
- ❖ *Den Svenska Psalmboken med tillägg 2003 – Baspsalmbok + tillägg*, 800 nummer.

Trots att den svenska psalmboken har en mer än 300-årig historia, är det egentligen bara fem årtal som officiellt är viktiga: 1695, 1819, 1921, 1937 och 1986.

Före 1695 fanns det visserligen några mindre psalmböcker, men den första ”riktiga psalmboken” var den som kom ut 1695. Mellan de uppräknade årtalen har det förekommit flera psalmboksförslag och provpsalmböcker, men ingen av dem har haft möjligheter att hävda sig över de officiellt erkända.

Ingen svensk psalmbok eller sångbok har kunnat mäta sig med 1695 års utgåva. I mer än 120 år var den både sångbok och andaktsbok för svenskarna. Den fanns med i vaggan som skydd mot det onda, och sedan genom hela livet i både helg och vardag. Fram till 1819, innan den avlöstes av den Wallinska psalmboken, hade den gått ut i 250 upplagor med tillsammans mer än 1 500 000 ex. Även efter 1819 trycktes 10 upplagor, den sista så sent som 1904.

1977 går Ramsbergs Baptistförsamling upp i Lindesbergs Baptistförsamling.

2007 bildar man Kristinakyrkan med Missionsförsamlingen.

Ta ett ex av *Sångbokshistoria*, skriven av Eric Söderlunds framlidne bror Ruben, med nya bilder.

Skriv gärna i den fina gästboken!

Materialet har många olika källor, tidigare medlemmar, anhöriga, internet och böcker.

**Mer om Betania finns under
”Bygden” på www.gammelbo.se**

María Lagerman

Med särskilt tack till:

*Siri Johansson, Eric Söderlund, Erich Tökke,
Leif Gson Nygård och Gunne Ramberg*

Svenska kyrkan
LINDE BERGSLAGS FÖRSAMLING

Kristinakyrkan